

37. Puutavara- ja polttoainetoimisto

Puutavara- ja polttoainejaostoon kuuluivat v. 1959 kiinteistötointa johtava apul. kaup.joht. Juho Kivistö puheenjohtajana sekä jäsenenä toimitsija Martti Jokinen, fil.maist. Veikko Loppi, kaup.joht. Arno Tuurna ja varat. Kaj Erik Östenson. Asian-tuntijoina jaoston kokouksiin osallistuivat kaup.ins. Walter Starck ja hänen vara-miehenään hankintapääll. Mikko Pulkkinen sekä kaup.metsänhoit. Paavo Harve. Jaoston sihteerinä toim. apul.kaup.siht. Pentti Lehto.

Jaosto kokoontui kertomusvuonna 5 kertaa ja sen pöytäkirjojen pykälien luku-määrä oli 36.

Jaoston käsittelemät asiat on selostettu I osan sivuilla 158—162.

Toimiston henkilökunta. Joht. Frans Kivistö siirtyi eläkkeelle 31.3. ja siten päät-tyi hänen pitkäaikainen, erittäin tarmokas ja tuloksellinen työskentelynsä toimiston johdossa. 1.4. lähtien toimi johtajana aikaisempi apul.joht. Erkki Mäkelä; apulais-johtajan toimi lakkautettiin toistaiseksi.

Toim.apul. Pirkko Laakso erosi 30.4. Asiatyöksi otettiin palvelukseen 1.10. Silja Korhonen.

Huoneistosta linja-autoasemalla luovutettiin poliisilaitoksen käyttöön 30 m². Jäljelle jäänyt tila, 143 m², osoitettiin toimistolle täysin riittäväksi.

Uudelleenjärjestelyt jakelu- ja hankintatoiminnassa

Toiminnan supistamisen ja vähentyneen halkojen käytön vuoksi lopetettiin 31.8. Oulunkylän varasto, joka myytiin Puutavaraliike Lauri Pitkänen Oy:lle. Varaston-hoitaja Lauri Kaleva siirtyi samalla samaan tehtävään Verkkosaareen, josta varas-tonhoitaja John Forsman vuoden lopussa jäi eläkkeelle. Oulunkylän varaston lopet-tamisen yhteydessä joutui yksi toimistovirkailija sekä kolme lyhyimmän aikaa palveluksessa ollutta työntekijää eroamaan. Pääosa työntekijöistä saatiin sijoite-tuksi joko Verkkosaaren varastolle (2) tai rakennusviraston työmaille.

Henkilöauton kuljettajan tehtävä lakkautettiin niinikään toimiston supistamisen yhteydessä ja autonkuljettaja siirtyi liikennelaitoksen palvelukseen.

Edelleen lakkautettiin Mikkelin hankintapiiri 30.9. Näin saatiin uudelleenjärjes-telyohjelma kertomusvuoden aikana miltei kokonaan toteutetuksi. Heinolassa sijait-sevan telakan myyminen ja Helsingissä olevien autotallien järjestely siirtyivät seu-raavaan vuoteen.

Yleistilanne

Kertomusvuosi oli puutalouden alalla toiveita herättävää nousun aikaa. Saha-tavaran vientihinta, joka edellisen vuoden lopulla oli alentunut erittäin jyrkästi, alkoi lisääntyneen kysynnän vuoksi hiljalleen kohota jo vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Nousua jatkui sitten tasaisesti kertomusvuoden loppuun kysynnän säilyessä erinomaisen vilkkaana.

Kotimaan kaupassa nousu oli huomattavasti hitaampaa. Toimisto noudatti las-tutuksessa koko vuoden ajan Suomen Sahat -nimisen yhdistyksen tukkuhinnastoa n:o 11 huolimatta siitä, että sanottu yhdistys kehotti jäseniään kiertokirjeellään lokakuussa korottamaan hintoja vähintään 5 %.

Halkojen markkinatilanne pysyi hiljaisena. Pienentyvä kulutus ja maan verrat-tain runsaat varastot aiheuttivat sen, että halkojen hinta vuoden alkupuoliskolla aleni jopa alle tuotantokustannusten. Helsinkiin tarjottiin Savosta ja Pohjois-Karja-lasta ylivuotista koivuhalkoa alle 1 200 mk/m³ vapaasti rautatievaunussa.

Aivan kertomusvuoden lopulla hintataso kuitenkin hiukan kohosi ja vakiintui n. 1 300 mk:aan/m³.

Hankinta

Pinotavara. Kertomusvuoden alkaessa olivat pinotavaravarastot Helsingissä 22 204 m³ ja maaseudulla 38 960 m³. Tämän lisäksi oli keskeneräisiä hankintakaup-poja 100 m³ ja metsänhakkuusopimuksia 1 029 m³. Kertomusvuoden aikana vas-taanotettiin pinotavaraa käteis- ja hankintakaupoilla 26 031 m³, hakkuusopimuk-silla 1 106 m³ ja valmistettiin tukki- ja erikoispuiden latvoista 4 717 m³, yhteensä 31 854 m³.

Ainespinotavaraa sisältyi eo. määrään kaikkiaan 4 744 m³, mikä kokonaan myy-tiin kotimaan paperitehtaille. Käteis- ja hankintasopimuksilla vastaanotetusta erästä muodostivat metsäosastolta vastaanotetut, kaupungin omista metsistä hakatut halot, yhteensä 18 522 m³, huomattavan osan.

Halkojen kulutus oli kertomusvuonna samaa suuruusluokkaa kuin v. 1958. Varsinaisten uunilämmityspaikkojen lisäksi käytettiin halkoja kivennäispolttoainei-den ohella mm. Marian ja Nikkilän sairaaloissa sekä eräissä kouluissa. Näin saatiin kulutetuksi mm. metsäosastolta vastaanotetut ja tukkien latvoista tehdyt havu- ja sekahalot, jotka laatunsa vuoksi eivät sovellu sirkkelipuina käytettäväksi.

Vuoden lopussa olivat pinotavaravarastot Helsingissä 13 830 m³ ja maaseudulla 10 965 m³.

Sahatukki- ja erikoispuuhankinta. Kaikkiaan toimitettiin kertomusvuoden aikana sahalle tukkeja 1 450 400 j³. Näiden keskihinta ilman korkoja, yleiskuluja ja poistoja oli 125: 60 mk/j³ sahalla puolipuhutaaksi kuorittuna.

Uuden hankintakauden alkaessa oli sahatukkien ostotoiminta erittäin vilkasta ja hintataso kohosi. Aulangolla syyskuun lopulla pidetyssä metsähallituksen tukki-huutokaupassa kohosivat hankintahinnat eri vesistöalueilla 15—30 mk/j³. Keski-määräinen korotus oli 24 mk/j³.

Erikoispuiden, erityisesti suurten junttapaalujen hankintaa jatkettiin käytän-nöllisesti katsoen keskeytyksittä koko vuoden.

T y ö v o i m a t i l a n n e

Kertomusvuoden aikana oli työvoimatilanne metsätöissä hyvä. Palkkatasossa tapahtui tammikuun alussa n. 3 %:n korotus. Lakkoja tai muita työriitoja ei ollut.

K u l j e t u k s e t

Maantiekuljetusten osuus rautatiekuljetuksiin verrattuna lisääntyi edelleen. Mm. sahalla kaupungin laitoksille toimitettu sahatavara ajettiin miltei kokonaan autoilla. Samoin toimitettiin halkoja huomattavia määriä autoilla suoraan piireistä kulutuspaikkoihin. Erikoispuiden toimitukset rautateitse lopetettiin miltei kokonaan. Niinkin etäältä kuin Pieksämäen pohjoispuolelta tuli edullisimmaksi ajaa paalut suoraan autolla Helsinkiin.

Päijänteellä hinattiin ainoastaan sahatukkeja. Toimiston koko toiminta-aikana oli kertomusvuosi ensimmäinen, jolloin halkojen proomuilla kuljetusta Päijänteellä ei lainkaan toimitettu.

S a h a

Kertomusvuosi alkoi leudon mutta lumisen talven merkeissä. Tukkien autokuljetukselle runsaluminisuus tuotti haittaa, mutta vanhan puun runsaiden varastojen johdosta ei tukeista esiintynyt sahauskessa puutetta.

Työvoiman saanti oli hyvä. Työntekijöitä oli sahalla keskimäärin 63. Kuljetuspuolella oli 5 autoa ja 6 miestä. Työtuntimäärä oli sahalla 135 983.

Palkkoihin tuli vuoden alusta 3 %:n nousu, muuten ne pysyivät muuttumattomina.

Saha oli kertomusvuonna käynnissä yhteensä 2 044 t ja keskimäärin sahattiin tunnissa 3 std. Koneiden korjausten ja vuosilomien takia oli seisonta-aikaa 182 t.

Käytettävissä ollut tukkien määrä oli yhteensä 1 720 400 j³, josta edellisenä vuonna hankittua 270 000 j³ ja kertomusvuonna hankittua 1 450 400 j³. Mittatappiota oli 78 606 j³.

Tukkeja sahattiin 1 301 794 j³ ja seuraavaan vuoteen siirtynyt varasto oli 340 000 j³.

Kertomusvuoden aikana sahattiin 5 953 std, josta höylättiin 669 std. Tukkeja käytettiin 219 j³/std. Uppo- ja mittahäviöitä ei tässä ole otettu huomioon.

Sahalta toimitettiin puutavaraa kaupungin laitoksille 3 305 std, ulosvientilaukuksiin 3 072 std ja myytiin kotimaassa 322 std, yhteensä 6 699 std.

Teollisuushaketta toimitettiin 34 764 m³ ja sahanpurua 8 744 m³.

Sähkövoimaa käytettiin 1 050 772 k Wh, josta maksettiin 9: 22 mk/kWh. Loistehosta jouduttiin maksamaan 60 840 mk.

Lautatarhalle hankittiin marraskuun alussa uusi, edellistä isompi trukki. Kuljetuspuolella pysyi autokanta muuttumattomana.

Tapaturmia sattui sahalla ja höyläämössä 4 tapausta, joissa menetettiin 40 työpäivää sekä lastaus- ja purkaustöissä 1 ja tukinajossa 1 tapaus.

Kustannukset sahalla olivat kertomusvuonna 8 315 mk/std, josta palkat, työnjohdon ja toimistohenkilökunnan palkat mukaan luettuna, olivat 4 765 mk/std.

Hake myytiin Lohja—Kotka Oy:lle 30.6. saakka, hinnan ollessa vapaasti vau-
nussa Heinolassa 885 mk/m³. Heinäkuun alusta hake lähetettiin Ensio-Gutzeit Oy:n
kanssa tehdyn sopimuksen mukaan Kotkaan. Sen hinta oli v.v. Kotka 1 100 mk/m³.
Hakkeen rahti Heinola—Kotka teki n. 160 mk/m³.

Vuosi oli sahalle edullinen. Suurempia häiriöitä ei esiintynyt ja sahaus- ja toimi-
tusmäärissä saavutettiin uudet huippuarvot.

M y y n t i j a h i n n a t

Polttopuita toimitettiin kaupungin omille laitoksille 49 645 m³ ja yleisölle 16 456
m³ eli yhteensä 66 101 m³. Mainitusta määrästä toimitettiin pilkottuna 26 411 m³.

Koivuhalkojen hinta pienkuluttajille oli 1.1.—30.4. välisenä aikana 1 600 mk/m³
ja 1.5.—31.12. 1 500 mk/m³.

Myytäessä kaupungin laitoksille noudatettiin laskutuksessa samoja hintoja.

Ainespinotavaran myynti. Kotimaisille teollisuuslaitoksille myytiin kuusi- ja
mäntypaperipuita 5 417 m³.

Erikoispuutavaraa toimitettiin kaupungin laitoksille seuraavasti: hirsä 141 070
jm, paaluja 23 137 kpl, parruja 109 001 jm, pylviäitä 2 758 kpl, ratapölkkyjä (270
cm) 4 965 kpl sekä erilaista sirkkelisahattua puutavaraa n. 176 std.

T u l o t j a m e n o t

Toimiston tulot tilinpäätöksen mukaan olivat 593 012 104 mk ja menot
588 654 229 mk, joten ylijäämää kertyi 4 347 875 mk.